Żywa historia Gorlic — wywiad z panem Henrykiem Kusiem

Wywiad z panem Henrykiem Kusiem dotyczący jego pracy zawodowej, gorlickiego folkloru, strojów ludowych, zespołu Pogórzanie i najważniejszej nagrody dla folklorysty — Nagrody im. Oskara Kolberga.

Henryk Kuś

Urodzony 21 sierpnia 1936 roku w Łużnej, pseudonim Żarski. Zmarł 29 czerwca 2018 roku. Choreograf, regionalista, instruktor tańca ludowego, aktor, badacz i dokumentator kultury pogórzańskiej. Wieloletni pracownik Gorlickiego Centrum Kultury. Założyciel i choreograf Regionalnego Zespołu Tanecznego Pogórzanie. Pod jego redakcją została wydana książka pt. *Tańce i pieśni Pogórzan. Podręcznik dla instruktorów zespołów regionalnych*, jest także współautorem publikacji *Taniec w tradycji polskiej. Leksykon*. Wielokrotnie nagradzany, m.in. w czerwcu 2017 roku otrzymał najwyższe odznaczenie dla folklorysty — Nagrodę im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej".

Wywiad z panem Henrykiem Kusiem przeprowadzony 16 listopada 2017 roku przez Urszulę Karasińską (pracownika MBP w Gorlicach) w Łużnej.

Serdeczne podziękowania dla pani Teresy Klimek za pomoc przy poszukiwaniach osób chętnych do udzielenia wywiadu.

Spis treści:

00:00:15 — pierwsza praca — nauczyciel w Szalowej
00:01:15 — życie kulturalne Szalowa zawdzięczała wyjątkowym nauczycielkom ze Stanisławowa
00:03:25 — nowe wyzwanie — praca w Domu Harcerza w Gorlicach
00:04:15 — podjęcie studiów teatralnych w Krakowie
00:05:00 — „na trzecim roku zostałem wyrzucony z hukiem" (niezaliczone studium wojskowe)
00:06:33 — angaż w Teatrze Groteska w Krakowie, przyjęcie pseudonimu scenicznego — Żarski
00:07:40 — wyjazd do pracy w teatrze w Opolu (zdobycie „prawa do współpracy")
00:08:30 — występ w Teatrze Telewizyjnym
00:10:05 — angaż do prywatnego Teatru Rapsodycznego w Gdańsku, a potem do Teatru Ziemi Gdańskiej (po pięciu latach pracy w teatrze opolskim)
00:11:35 — powrót do Gorlic
00:12:00 — współpraca z kierowniczką Wydziału Powiatowej Rady Narodowej w Gorlicach — Wandą Kłapkowską
00:13:35 — etat w Domu Kultury w Gorlicach — instruktor zespołu tanecznego
00:14:35 — ukończenie czteroletniego Studium Choreograficznego w Warszawie, gdzie nauczycielami byli najlepsi polscy choreografowie, np. Grażyna Dąbrowska
00:16:20 — współpraca z Grażyną Dąbrowską przy pisaniu książki *Taniec w tradycji polskiej. Leksykon*
00:19:05 — praca dyplomowa pt. *Tradycyjna kultura ziemi bieckiej*
00:21:30 — powody zainteresowania folklorem: tradycja rodzinna, życie na wsi, zespół regionalny w Łużnej
00:23:45 — „byłem założycielem Pogórzan w 1965 roku" — etapy powstawania zespołu
00:28:35 — dobór amatorów — tancerzy do zespołu Pogórzan — spośród młodzieży ze Szkoły Przyzakładowej w Gliniku
00:30:00 — wyjazdy zagraniczne zespołu
00:31:15 — „współpraca z Ukrainą, która potem przeszła na miasto"
00:32:00 — Pogórzanie pierwszą grupą zorganizowaną z Polski w Kałuszu (Polonia przyjęła zespół entuzjastycznie — opis i wspomnienie tłumu płaczących staruszek — Polek)
00:34:40 — „międzynarodowy festiwal w Kołomyi"

00:38:40 — Polonia na Ukrainie
00:40:15 — polski kościół w Kałuszu
00:42:05 — stroje ludowe Pogórzan — wg projektu Henryka Kusia — kupowane przez Fabrykę Maszyn w COPI w Warszawie
00:43:55 — po przeprowadzonych badaniach w terenie spółdzielnia z Rzeszowa uszyła po raz pierwszy stroje gorlickie zaprojektowane przez Henryka Kusia
00:46:15 — „prof. Reinfuss był moim mentorem i przyjacielem”— opis znajomości
00:53:30 — „miałem dobrych dyrektorów”
00:55:15 — ciąg dalszy opowieści o strojach zespołu Pogórzan
00:58:10 — Maria Cetnarowska, Hania Gucwa, Jan Posłuszny — członkowie zespołu od samego początku aż do dzisiaj
00:59:30 — „nie rozstałem się z zespołem, przyjeżdżają do mnie”
01:00:15 — ciąg dalszy opowieści o strojach ludowych: „ubrałem zespół z Bobowej, ze Stróż”
01:04:45 — wspomnienie prof. Romana Reinfussa
01:05:30 — „widowiska to moja pasja”
01:10:45 — „byłem tancerzem i bardzo to lubiłem”
01:12:15 — książka autorstwa Henryka Kusia *Tańce i pieśni Pogórzan. Podręcznik dla instruktorów zespołów regionalnych*
01:16:45 — czerwiec 2017 rok: Henryk Kuś otrzymuje najwyższe wyróżnienie dla folklorysty — Nagrodę im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej” w kategorii „Badacze, naukowcy, popularyzatorzy i animatorzy”
01:19:25 — w publikacji *Who is Who w Polsce. Encyklopedia biograficzna z życiorysami znanych Polek i Polaków* umieszczono biogram Henryka Kusia (wydanie z 2010 roku)

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Gabryela w Gorlicach oraz osoby udzielające wywiadów i udostępniające materiały opublikowane na www.mbpgorlice.info oraz innych stronach internetowych biblioteki, w tym stronach mediów społecznościowych MBP w Gorlicach, zastrzegają sobie pełnię praw autorskich do dalszego wykorzystania treści udostępnionych w sekcji *Świadkowie lokalnej historii*. Wyklucza się wykorzystanie opublikowanych materiałów przez osoby trzecie bez wcześniejszego uzyskania zezwolenia. Wszystkie prawa zastrzeżone ©.